

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Anunțuri nefrancoase nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Zevrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Aktion Dienst; în
București: Agence France, Suc-
curale de Roumanie; în Ham-
burg: Karais & Leemann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoiașă.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Amplasamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
tergul inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 82.

Brașov, Vineri 11 (23) Aprilie

1897.

Probleme de pace?

Mersul evenimentelor în Orient și reflexul lor asupra stărei generale politice în Europa face, ca din toate părțile să se dea cea mai mare atenție și să se atribuie cea mai mare importanță întrevederii monarhilor dela Viena și călătoriei împăratului Francisc Iosif la Petersburg.

Salutând sosirea împăratului german, toa oficiosa din Viena accentuează într'un mod demonstrativ misiunea „alianței de pace” în a susține ordinea europeană și a-o apăra în contra celor ce o turbură.

Limbajul acesta în momentele de față e destul de clar. Intre cei ce turbură adî ordinea europeană sunt înțeleși în linia primă Grecii și ca să ne convingem despre acesta, n'avem decât să privim la atitudinea presei germane. Diarul semi-oficios „Post” din Berlin exprimă din nou dorința, ca Greciei să i se dea o lecțiune bună din partea Turcilor, ca să i se mai taie puțin din creastă, căci ridică prea mari pretensiuni în raport cu modestele sale puteri civilitatorice și militare. Eată cu ce exclamare își sfîrșese numitul diar espunerile sale: „Pentru sângele, ce se varsă în luptele de față, să cadă răspunderea pe capul eteriei grecesci și pe acela al membrilor casei domnitoare grecesci, pe Delyannis, omul zizaniei și nu tocmai în linia din urmă pe diplomația, care a împedat blocada litoralului grecesc”.

Se vede din tonul presei germane, că cercurile conducătoare politice din Berlin au de scop a pune în cumpănă întreaga autoritate a „alianței de pace”, pentru ca să pună cât mai iute capăt războiului dintre Grecii și Turcii, și să evite astfel pericolul unor noue complicațiuni.

Acastă idee o exprimă și „Wiener Abendpost” și, de sigur, că în conferențele, ce le-a avut împăratul

german cu monarhul nostru ea a format un punct principal, deși pôte nu cel mai principal, decă este să dăm credemint aceloră, cari susțin sus și tare, că de-acum tripla alianță va fi înlocuită de alianța celor trei împărați.

E întrebare, decă în adevăr lucrul stă așa de favorabil în ceea ce privește raporturile politice cu Petersburgul. Impăratul Wilhelm stăruie, ce e drept, a restabili vechile relațiuni de amiciție cu Rusia și curtea din Viena face și ea tot posibilul spre a se avé bine cu puternica împărăția vecină. Marea întrebare este și rămâne însă, decă și cum se vor înțelege cu deosebire Austria și Rusia asupra cestiunei orientale?

Rusia stă astădî, ce e drept, pe partea susțitorilor integrității Turciei și a celor cari condamnă atitudinea Greciei. Dér ore păstra-va ea această atitudine și în viitor? Și decă o va păstra, până când și cu ce preț?

Nu-i cu neputință, ca deja acum să fiă vorba între împărați de vre-un plan de împărțire, séu cel puțin de-o introducere a unei împărțiri și astfel să se continue ceea ce se inaugurase pe departe la Reichstadt.

Tôte acestea sunt cu puțință și nu puțină îngrijire a cuprins anumite cercuri, care se tem de-o asemenea întorsătură, și între acestea sunt și cercurile maghiare.

Războiul turco-grecesc.

La Londra au sosit cu privire la cetele de insurgenți, care sunt menite a sprijini acțiunea armatei de operațiune grecesci, următoarele date: Insurgenții se împart în 16 cete, în fruntea cărora se află următorii conducători: Parnassos Mylonas, Brakas Dinas, Peristerakis, Sarandis, Barazzos, Abianitis, Menos (preot), Hadjipetros (oficer al armatei grecesci), Kasalapolos (oficer al armatei grecesci), Zamis, Nekikotis,

Neranris, Nadrelid, Zerma, Orlow (rus). Comanda superioară asupra tuturor insurgenților o are Alexandru Mylonas, oficer al armatei grecesci. Insurgenții dispun de-o baterie de 6 tunuri, care este comandată de cătră un sublocotenent grecesc.

Turcia a concentrat 7 divizii de infanterie și 1 diviziă de cavalerie sub comanda lui Edhem-pașa în Tessalia, și 2 divizii de infanterie sub comanda lui Ahmed-Fevzi-pașa în Epir. Grecii au așezat 2 divizii sub comanda prințului de corună Constantin la granița Tessaliei, la Larissa și Tricala, și 1 diviziă sub comanda colonelului Manos la riul Arta în Epir. Trupele turcesci în Tessalia se urocă la 100,000 oameni, cu 200 tunuri și 3000 călăreți; în Epir la 30,000 oameni cu 50 tunuri și 500 călăreți.

Forța întregii armate grecesci se evaluează la 80,000 oameni cu 120 tunuri și 1200 călăreți, dintre cari două părți se află în Tessalia și o parte în Epir.

La 9 și 10 Aprilie, bandele de insurgenți au voit să ocupe munții dela Grevena și să taie legătura între armata lui Edhem-pașa în Tessalia cu cartierul general în Elasona, și între armata lui Ahmed-Fevzi-pașa din Epir cu cartierul general în Ianina. Incercarea acesta însă n'a reușit. Insurgenții au fost respinși de-a treia diviziă turcescă.

Al doilea atac al Grecilor, care s'a făcut deja de cătră trupele regulate, s'a început Joia trecută și a fost îndreptat în contra flancului stâng al armatei turcesci în Tessalia. Grecii au ocupat Nezeros, muntele Analipsis și încă câte-va alte puncte și au crotropit și ars mai multe caraule turcesci.

Vineri și Sâmbătă, Grecii au înaintat spre centrul armatei turcesci a lui Edhem-pașa, spre Elasona. Până Sâmbătă séra, 4 divizii ale lui Edhem-pașa intrară în luptă cu Grecii la Nezerovo, Meluna, Kurt-siovali, Papativado și la Damasi. Divizia a patra turcescă încă Sâmbătă a forțat pasul Meluna și a străbătut pe teritoriul grecesc.

Așa-déră, centrul de sub Edhem-pașa, compus din 4 divizii de infanterie și 1 diviziă de cavalerie, a pornit spre a forța

trecătorile munților și a străbate la șes; tot-odată a avut misiunea să ia ofensiva spre Larissa. Depeșile oficiale turcesci din Elasona spun, că trupele lui Edhem-pașa au luat toate pozițiunile întărite, precum și punctele, ce predomină Tyrnavos, și că s'au desfășuret pe șes unde au înaintat până la riul Xerias, care formeză linia de apărare a Grecilor. Depărtarea dela riul Xerias până la Larissa este numai de 15 kilometri. Se crede, că aqî-mâne se va da o bătălie decisivă în șesul acesta al Tessaliei.

Despre bătălia dela Meluna se anunță următoarele detalii:

Cea mai infocată luptă s'a dat în jurul întăriturilor pasagere grecesci, îndărătul cărora erau vânătorii greci. Aici s'a aflat și o carte de rugăciuni grecescă găurită de un glonte. La primul fort, Turcii au avut 16 morți, 17 răniți; la al doilea 13 morți, 19 răniți; la al treilea 6 morți, 6 răniți. După ce au luat poziția, Turcii au aflat numai 9 cadavre grecesci. Grecii au dus cu ei, cât numai s'a putut, pe toți morții și răniții.

După datele turcesci, până în 20 Aprilie dimineța Turcii au luat cu totul 9 pozițiuni întărite grecesci dela granița. Se mai anunță, că armata lui Edhem-pașa a pornit spre Larissa, ba în Constantinopol se lățise șoarea, că Tyrnavos a fost ocupat de Turci.

*

Intr'aceea Grecii continuă acțiunea lor energică pe mare, unde sunt mai tari decât Turcii și desfășură mare energie în luptele din Epir. Bombardarea Prevezei a reinceput alaiateri. Grecii au încercat să înainteze cu pontone pe riul Arta, dér au fost respinși de Turci. Cetatea Arta a fost bombardată de Turci. Bateriile grecesci au redus la tăcere bateria din Imaret în fața orașului. Turcii încercând să trecă peste podul Artei, au fost respinși cu pierderi. Mai mulți oficeri au fost omorâți și răniți.

Tot din Atena se anunță cu data de 20 Aprilie, că escadra grecescă a plecat la miezul nopții cu ordine secrete. Mai multe corăbii ale flotei de comerț au fost înarmate în grabă și s'au îmbarcat în aceste

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cui se credem?

Critică de I. A. Severu.
(Urmare).

„Iancu, regele munților!” Cine a botezat, cine a dat Iancului acest nume? — Voi, voi, cari ați crezut, că cu acest nume veți spăria și pe Francisc Iosif, împăratul Austriei, cum ați spăriat și înșelat pe Iosif al II, „împăratul Romanilor”, cu efigia lui Horea imprimată tot de voi pe o monetă, și scris jur împrejur „Horea rex Daciae”. Meritul acestei înșelăciuni scim, că a fost al lui Holaki, dér pe inventatorul epitetului: „Iancu, regele munților”, nu-l cunoscem încă: faceți bine și ni-l arătați, și venim să ne închinăm lui!

De unde scii, păcătosule, că inima Iancului a fost „crudă și sêlbatică?” l'ai vădut? Și, de l'ai fi chiar vădut, de unde, cum puteai sci, că inima lui era crudă și sêlba-

tică? Rașele lui Röntgen pe atunci încă nu urau cunoscute, ca să pētrundă cu ele la inima lui!

Cine și-a spus, unde ai vădut scris, orî tipărit, că „Daco-România era fantasia lui?” Eh, și decă ar fi fost Daco-România fantasia lui, ore fantasia vōstră nu era un „Magyarország” mare, mare, mare, până la Adria și Constantinopol, „mit inbegriphen”, adecă cu el cu tot. Frumosa și bună bucătură, dér vă veți inneca cu ea!

Și cât de fericiti sunteți voi și cu voi și alții, pe cari tot voi i-ați scos din minte să credă și să se témă de Daco-România*. Proverbul român ne spune, că „de ce te temi, nu te trece”. Ce mai sci pôte, să se realizeze vre-odată, dér sigur, mai ușor și mai curând fantasia Iancului, a unui singur om și „rege al munților”, decăt a vōstră, cari trăiți adî din pungile Jidovilor!

*) Veți „Părți alese” de G. Barițiu. Vol. II pag. 576-585.

Dér gluma la o parte! De unde, mă rog, ați aflat, că „în cruda lui inimă începea să bată dorința de pace?” Ca să dorască cine-va pacea, trebuia să fi fost mai înainte bătut, sdrobot, odată, de două, de trei și de mai multe-ori! Eh bine, noi, cari am trăit și fost în acel timp în munții cei plini de aur, cari au convenit, vorbit și corăspuns în acel timp cu „regele munților”, nu scim nimic despre acestea. Unde, de cine, în ce loc a fost Iancu bătut și încă așa de rău, încât să alerge la delul Tămășeștilor, să convină cu colonelul Csutak și să cêră amnestia!? Cât e de greu a concepe și scrie o minciună! Și cum se prinde minciunosul cu vorba séu scrierile sale! Cum, oameni buni, voi nu sciți distinge „Petitul” de „Condițiuni”?

Decă ar fi reală, esactă și adevărată povestea lui Csutak, la care se provocă Gratză, apoi Iancu nu ar fi putut vorbi de amnestia înainte de-a vorbi de pace, care ar fi fost lucrul principal, rămânând am-

nestia numai una din condițiunile păcii. Noi vom produce aici mai întâi cele ce le scrie Csutak în opul séu „Adatok az aradi fogságamból”, cât și cele ce le scrie Iancu în Raportul séu despre aceste, și mai în urmă cele ce le scim noi în privința acesta.

Êtă cele ce le scrie Csutak în „Adatok az aradi fogságamból” pagina 62—73:

„Nu peste mult timp, în 25 Martie, sosesce o sorisóre, că peste câte-va zile va veni în tabăra mea o trupă liberă a unui anumit Hatvani, bine provădută, și că trupa acesta constă din cinci companii de pedestri și dintr'o companie de călăreți bine provăduți cu cele de lipsă, cu totul 1200 de oameni. Dér în ziua amintită sosiră din trupa aceea două companii, în câțva îmbrăcoate, înđestrate chiar cu arme și cu lănci, sub comanda căpitanului Pogrányi Sándor, câte-va zile mai târziu sosi Hatvani cu oamenii ceilalți ai séi, cari erau rupți și sdrențoși, chiar și călăreții erau pe jos, cu ciocău roșu, cu câte-va carabine și ca vai de ei, din cauza ploii celei reci și cu ză-

corăbii trupe destinate a debarca la diferite puncte.

Despre *flota turcească* anunță foile turcesci: Prima escadră a părăsit în 20 l. c. Dardanelele, ca să meargă la Lemnos. Aceleași foi anunță, că Sultanul a trimis mulțămire și salutare lui Edhem-paşa și armatei de operațiune

În Atena este o adevărată emulațiune în dovedile de patriotism. Mai multe dame, cu Regina în frunte, organizează pe o corabie un mare spital cu 300 de paturi. Banca națională în unire cu alte bănci au pus la dispoziția guvernului opt milioane și alte 20 milioane se vor mai aduna în curând. Ministerul de război face cunoscut în mod oficial, că Turcii au bombardat spitalul din Arta, pe care făcând pavilionul „Crucea roșie“.

Atașatul militar austro-ungar din Constantinopol, br. Giesel, înainte de-a pleca la Ellassona, a avut o convorbire cu un diarist și a spus între altele, că soldații turci în genere sunt mai tari și mai disciplinați, decât cei grecești. Ce privește conducerea, nu se poate dice mult, căci comandanții și de-o parte și de alta nu sunt probați; ofițerii turcesci ca și cei grecești sunt cam un fal instruiți. Artileria la ambele armate este arma de elită, și Grecii au un corp de ingineri excelent. Trupele turcesci au pușcă-Martini, cele grecești numai pușcă sistem Gras. Flota grecească e mai flexibilă și cu toate că e mai mică la număr, e superioară flotei turcesci. Ce privește numărul trupelor, Turcia și-a mobilizat a parte din armata ei, Grecia însă a mobilizat totă armata cu rezervele ei. Din toate br. Giesel deduce, că pe uscat Grecii numai printr'o minune ar pute să învingă.

Instalarea lui Lueger.

Alături, în 20 Aprilie n., s'a săvârșit în Viena cu mare ceremonie instalarea noului primar Dr. Lueger, prin a căruia alegere în postul de primar anti-semiții vienesi au raportat o învingere, pentru care au luptat timp de aproape două ani. Adevărat, că alegerea s'a făcut numai pe timp de șase ani, dăr anti-semiții consideră prin această o învingere perpetuă a principiilor lor și de aceea se și dă actualului acestei instalări, însemnătate deosebită.

La 9 ore avea să se depună jurământul în edificiul magistratului orașene. Lume multă se adunase înaintea acestui edificiu încă de pe la 7 ore dimineața, consilierii comunali, funcționarii înalți, deputații ale diferitelor societăți și alți invitați sosiau de toate părțile în trăsuri de gală, purtând pe piept garofala albă, simbolul partidei lui Lueger. Multimea adunată înaintea clădirii orașenești era de vreo 30,000. La

orele 8 1/2 sosi Lueger, întâmpinat de cele mai asurzitoare strigăte de „hoch“ ale mulțimei. La 9 ore sosi și contele Kielmannsegg, pe care Lueger îl întâmpină pe pompoșele scări, ce duc în sala festivă.

În această sală, decorată pentru această ocaziune cât se poate de pompos, a urmat depunerea jurământului. În sunetul trambitelor și între aplauze nesfârșite intră Lueger și contele Kielmannsegg în această sală, luând amândoi loc înaintea crucifixului aflat pe masa prezidențială. Aci locuitorul Kielmannsegg se adresa prin o vorbire mai lungă către Lueger, felicitându-l pentru că „Majestatea Sa l'a întărit cu plăcere în acest strălucit post“. Cu deplină încredere se adresază către el și-l roagă să lucreze din toate puterile pentru înflorirea capitalei. Consilierul Kutsera a oetit apoi formula jurământului, ăr Lueger cu mâna dreaptă ridicată spre ceri prim jurământul. Delegații societăților pleacă atunci stindardele lor asupra lui, ăr mulțimea aclama sgomotos.

După acestea Lueger răspunde la vorbirea lui Kielmannsegg, mulțămind mai întâi împăratului pentru că l'a întărit, apoi declară, că el va face tot ce-i va sta în putință pentru popor, care l'a ridicat pe el la această înaltă treaptă.

„Într'un timp“, dize Lueger, „când credința în Dumnezeu și mărturisirea pe față a acestei credințe e espusă batjocurei și persecuțiunii, imi țin de datorință a declara, că jurământul, ce l'am depus eu astăzi, pentru mine nu este numai o formulă legală secă, ci e o devoțiune către Dumnezeu, căruia îi este subordonat fia-cine. Dimpună cu Escelența Ta, salut ca pe un semn de bun augur al sentimentului creștin al Vienei împrejurarea, că bisericele existente s'au dovedit a fi prea strimte și deja nu mai sunt în stare a mulțami trebuințele poporațiunii. Consiliul comunei își va face datorința, ca să se clădească nouă biserici. Pe acest teren de-altmintearea am făcut și până acum mai mult decât ne era datorința și am suferit în liniște batjocurile adversarilor noștri. — Permiteți, Escelență, ca cu astă ocaziune să mă provoc la datorința acelora, pe cari Dumnezeu i-a binecuvântat cu bunuri pământesci, și să sper, că statul, care de-odată cu confiscarea bunurilor bisericești a luat asupra-si și datorințele morale împreunate cu acestea, apretând marea însemnătate, ce-o are religiozitatea chiar pentru monarhia, își va face datorința și pe acest teren... Sunt German și niciodată n'oii hesita în credința către națiunea mea. Simțul și gândirea națională este o datorință a noastră a tuturor, dăr de această e legată și iubirea către patria noastră, către Austria. Lupta națională însă nu este permis a o întreprinde, cum durere de mai multe ori s'a întâmplat, pentru strimtorarea cestiunii socialiste“.

Vorbirea și-o termină Lueger prin

urări la adresa împăratului. Atunci încep a se intona în trambițe „Gott erhalte“, pe care-l cântară toți cei din sală.

Prin asta s'a terminat astul instalării. Lueger în trăsură închisă plecă de aci drept la Palat, unde avu o audiență de 6 minute la împăratul. În tot drumul, ba chiar și în curtea Palatului fu sgomotos aclamat de mulțimea, ce-l însoția pretotindena.

Séra a urmat o splendidă iluminată. Mai în toate părțile orașului au fost arborate în decursul zilei stindarde.

CRONICA POLITICA.

— 10 (22) Aprilie.

Am anunțat ieri, că principele Bulgariei a fost primit în audiență de împăratul Wilhelm la Berlin. Audiența a durat o oră. După amedei, principele a făcut o vizită mai lungă și secretarului de stat dela externe br. de Marschall. Foile maghiare în legătură cu această aduc o scoire sesațională, care mirasă de departe a născocire. Așa vedem în „Bud. Hirl.“ publicată o telegramă din Berlin, în care se dice: Școful audienței cerute a fost ca Ferdinand al Bulgariei să se jăluosoă împăratului german, că România face pregătiri militare bătătoare la ochi la granița bulgară; România ere de scop să impedece participarea Bulgariei la o eventuală răscoală în Macedonia. Ferdinand să fi declarat împăratului, că în cas, când România ar continua cu pregătirile de război, el va mobiliza armata bulgară în contra României. — Și această se anunță într'un moment, când un ministru bulgar se află în Bucuresci și conferază cu regele român și cu consilierii săi, și când, bine să șcie, că principele bulgar Ferdinand a trecut pe la Berlin numai din incidentul înmormântării rudeni sale, marelui duce de Schwerin, la care a voit să ia parte. Nu cum-va raportorul foicei unghuresci ar voi să vadă încăerați pe Români cu Bulgarii?

Oficioasă „Wiener Abendpost“ scrie din incidentul sosirii împăratului german în Viena următoarele: „Majestatea Sa împăratul german și regele al Prusiei sosese mâne în Viena... Vizita împăratului german la curtea din Viena este mai mult decât un act de curtoaziă. El pecețluesce din nou strinsul raport de amicitia, ce există între înalții reprezentanți ai celor două puteri centrale din Europa de mijloc. El dovedesce însă, tot-odată în modul cel mai hotărât, care nu poate da nascere la nici o neînțelegere neolătinată țării a alianței de pace, care-si manifesta mai mult ca ori și când puterea și chemarea sa de a fi scutul ordinii europene, valul întârit în potriiva celor, ce tind a-o conturba. Ideea ce au avut'o înaintea ochilor creatorii acestei alianțe, ca o țintă înaltă fericoitoare a lumii, este intrupată în cei doi principii de pace,

care se vor întâlni mâne. Doi puternici partoni ai liniștii Europei se vor saluta mâne frăteșce. Ei se simt una în conștiința misiunii lor istorice. Și poporele, cărora provedința le-a dat acești cărmuitori, privesc la ei pline de iubitoare încredere și de firmă și însuflețită speranță. Ele șcie, că asupra lor și a destinilor lor vegheză două capete nobile“.

SCRIRILE ZILEI.

— 10 (22) Aprilie.

Băile de vapor ale gimnasiului român din loc vor fi în decursul sărbătorilor S-lor Pașci, cum și Mercuri după Paști, închise din cauza curățirii cazanului.

Un post de vice-notar este de ocupat în frumoasa comună Buciumi (Vârmezö), centru românesc sub ptelele Meseșului. De același cerc notarial se mai țin comunele Meseș-Sângeorgiu, Restolț și Bogdana. Salăr fix 300 fl. la an și alte venite sigure de 200—250 fl. Alegerea se va face în 4 Maii d. c. la orele 10 a. m. în Buciumi; concursurile însă instruite conform cerințelor §-lui 6 al art. de lege I din 1883, sunt a se înainta oficiului fisolgabirăresce din Zeu (Zilah, comit. Sălagiu) până în 30 Aprilie n. c. Concursul e publicat cu data de 6 Aprilie nr. adm. 1987—1897. Ni-se asigură, că dacă s'ar afla un concurent român oinstit, priceput în oficiu și cu adevărată tragere de inimă pentru interesele poporului, ar pute conta cu siguranță la voturile Românilor preponderanți în acel cerc. Nu de mult, Români din acel cerc sub conducerea zelosului administrator protopopos, d-l Vasiliu L. Pop, au isbutit să aleggă un harnic medic român în Buciumi. Tot astfel vor isbuti și acum, dacă se va afla dintre Români un vrednic candidat.

Invitare la produciunea și petrecerea colegială arangiată de „Societatea sodalilor români“ din Brașov. Produciunea se va ține Lună, în 14 Aprilie st. v. 1897, a doua zi de Paști, în sala Hotelului central Nr. 14.

Inceputul la 8 ore séra. După produciune urmază dans. Comitetul societății sodalilor români. Intrarea de persoană 80 cr. v. a.

Bilete se pot căpeta la d-l D. Eremias, la Librăria Nicolae Ciureu, la Casina română și séra la cassă. NB. Ofertele marimose se primesc cu mulțumită și se vor chita publice.

Sciri mărunte din România. — Marți, fiind aniversarea născocerii Majestății Sale regelui Carol, care a implinit în ziua această 58 de ani, s'a oficiat la Metropoliă un „Te Deum“ de către Metropolitul-Primat în fruntea înaltilor cler. Au asistat miniștri, prefectii județului și al capitalei, primarul, mulți deputați, senatori, generali etc. În curte era așezată o companie de geniu cu

padă. Năcăjindu-mă puțin de satira această, îndată trimisei un courier la Dobrițin, cu câte va exemplare din acești soldați primiți, și atât de bine provăduți; deoarece se dicesc de ministrul de rebel Mészáros, ca acum să mai încetăm cu cererea de milită.

„La vederea acestora, tot rămaseră încremenți în Dobrițin, și cu tot dreptul erau supărați, că Hatvani i-a smăgit așa de tare, și nu poate séu nu vré să-și dea socotă de 85,000 de fl. primiți ca sumă de aprovizionare; de aceea trimiseră la mine poruncă aspră, că imediat să-l pun pe Hatvani înaintea tribunalului de război, și de nu și-ar pute dă semnă... Dăr foarte natural, că trecură vreo câte-va săptămâni și eu până atunci imi continuam acțiunea mea militară și astfel imi puseră pe capul meu tragerea la răspundere a lui Hatvani, și și pedepsirea lui, deși nu pe mine mă privia acest lucru, ci mai vërtoș pe guvern, ca să se informeze în mai multe părți, unde își făcuse trupa Hatvani, la autoritățile civile. Dăr să-mi concedă ori și cine, că nu e așa neînsemnat lucru a subscorie sentința de mörte în contra cuiiva, dacă cumva nu însetăm după sângele de-apró-

pelui nostru, ăr asta niciodată n'a fost firea mea.

„Într'aceea decurgeau neîncetat evenimentele războinice.

„Cu ocaziunea recunoscerei făcute în 5 Aprilie, soldații mei prinseră pe un subcomandant român cu numele Iuon Treila. Funcționarii dela băile din Halmagiu și funcționarii de atunci din comitatul Zarándului recunoscură în omul acesta pe unul dintre aceia, cari cu o oruțime ne mai adăgă înieră în spate pe precotul gr. or. din Baia de Criș, bănuit cu aceea, că ține cu Maghiarii; de-asemena și familia Bradi o măcelări între grozave chinuri; cu toate acestea, deoarece promise că va face înseminate descoperiri, îl ținui închis mai mult timp, și am tras atăta folos, că prin el aflai, unde-s îngropați membrii familiei măcelărite, ale căror cadavre desgropându-le și punându-le în 9 séu 10 sicrie, le-am înmormântat cum se cuvine într'un mormânt oomun.

„Totmai pe timpul acesta fuse la mine submaiorul gardei naționale Simonffy, pentru aplanarea neînțelgerilor ivite între mine și comisarul gubernial. El încă recu-

noscă pe prisionierul, care odinioară servise sub el la regimentul de infanterie Nr. 62. Ca totă supraveghierea cea mare, lui Treila îi succese să înscuițeze în scris pe Iancu, că unde se află el, precum și, pe scurt, despre poziția mea. În urma acestei înscuițări, Iancu în dimineața zilei de 9 Aprilie atacă avangarda mea, staționată la Brad, sub comanda căpitanului companiei 16 de houvedii Lypthau Lajos; aușind de bubuitul tunurilor, îndată grăbii într'acolo. Pe drum mă întâlnii cu courierul trimis la mine, care-mi spuse, că i-a atacat cu tunuri o trupă mare de Români.

„Atunci dedui ordin lui Dallos Elek, comandantului provisoriu al companiei 27, ca să trecă podul dela Baia de Criș și să atace în spate de către Valea-Bradului trupa românescă, ce năvalise asupra Bradului; ăr eu însu-mi grăbii spre Brad, la fața locului, cu care ocaziune Români detera înși-și foc frumoșei biseriei gr. or. din Brad.

„Școful meu era să închid bine pe cumetria Români, și acolo să-i nimicesc până la cel din urmă om, séu să-i fac să se predea. Inșă Dallos, deoarece ținutul era

mărișor și de înaintat putea foarte încet din pricina epelor esudate, sosi tãrdiu la locul destinat de mine, ăr eu, ca apucătură militară, nu puteam să mă retrag, fără ca să las jertfă făcărilor orașul Brad, ăr a-o face această nu era cu putință, și astfel Românilor le succese după o luptă de patru ceasuri să se sue pe vârful dealurilor și de acolo vedând, că sunt încungiurați, pe căștele dealului o luară spre Zrapti. Înca în ziua aceea trimisei în pădurile dela Zrapti o trupă tere de exploratori, dăr și eu plecai după ei, ca să ved ținutul, ca cel puțin să am ideă în ce fel de pozițiuni mă aflam.

„Aici ômenii mei exploratori prinseră o multime de vreo 500 de Români, cărora le dedui grația și îi lăssi să se întoacă liber la vetrele lor. Între aceștia era și un bătrân precot român, cere aușind pe ômenii mei amintindu-mi numele, întreba de mine. Aflând această, plecai călare către el, cere îndată ce mă vedă, grăbind înaintea mea, cădă în genunchi și strigă: pardon capului meu, domnule Măria ta. Mi-se rupse inima, vedând pe acest bătrân desperat și răspunsei, fã dărã, amin!

drapel și muzică. Intreg orașul a fost pavozat. In zorii zilei s'au dat 101 salve de tunuri.

— Dilele trecute dealul cel mare din comuna Acramăț, județul Tutova, s'a dărâmat. Pornirea dealului s'a făcut pe o întindere de peste 40 de hectare. Casa proprietarului moșiei, d-l senator Gălcă, mōra cu abur, distileria, coșarele, biserică, școala și alte 18 case ale locuitorilor sunt cu totul distruse și prefăcute în ruine. Dealul continuă a aluneca spre vale.

— Banca Națională a decis să înființeze la vară încă câte o filială la Român, T.-Măgurele și Caracal.

Academia Română.

Din raportul secretarului general asupra lucrărilor în 1896—97 estragem după „Fem.“ următoarele:

Localul Academiei. Localul, în care se află astăzi Academia este deplina ei proprietate, ceea ce este meritul d-lor Teodor Rosetti și Petru Poni. Cel dintâiu, ca ministru de culte, a cumpărat casa: ăr al doilea asemenea ca ministru de culte, a pus la dispoziția Academiei și suma de 220.000 lei pentru dezvoltarea localului. Academia va avea până la toamnă viitoare o nouă sală de ședințe și alta de lectură și alte încăperi.

Cuvântările regelui Carol, în conformitate cu decesiuinea de mai de mult, se vor publica în curând sub titlul „Trecutul de ani de domnie a regelui Carol I“. Va cuprinde, pe lângă cuvântările Suveranului mesagiile către corpurile legiuitoare și alte documente privitoare la funcționarea organelor principale ale statului.

Membrii Academiei. Memoria lui Vas. Alexandri și M. Kogălnicianu, a fost serbătorită la 21 Maiu la Bacău, unde sa inaugurat busturile lor și au luat parte d-nii V. A. Urechia, N. Ionescu și D. C. Ollanescu.

Membrii morți. Academia a pierdut 2 membri onorari, pe d-nii Dr. G. Silași și Carol Torma; doi membri corespondenți pe d-nii A. Kanitz și Const. Gogu.

Ședințele de peste an. Academia a ținut 43 ședințe în care au făcut comunicări d-nii Gr. G. Tocilescu, V. A. Urechia, N. Ionescu, D. C. Ollanescu, A. Papadopol-Calimach, B. P. Hașdeu, Dr. V. Babeș, Gr. Stefanescu, St. Hepites, Sp. Haret.

În comisiunea monumentelor publice s'au ales din partea Academiei d-l B. P. Hașdeu.

La congresul arheologic al Marii Britanii, arangiat la Canterbury de institutul regal arheologic, Academia a fost reprezentată de d-l Gr. G. Tocilescu, care a ținut acolo o conferință despre valul lui Traian.

Publicațiunile Academiei. S'au publicat 3 tomuri din Anale, cu mai multe memorii; precum și câteva oulegeri de documente și catalogul manuscrisurilor românești etc.

„E de însemnat, că înaintea acestui neam de oameni, un cuvânt religios e cea mai bună garanție. Atunci se sculă și cu grai viu îmi spus, că el e trimisul Ianoului, căruia i-s'a urîde de cele ce se petrec în munții cei amerințați de persecuțiunii continue, ar fi aplecat pe lângă anumite condițiuni să depună armele, ce pe nedrept împrăștiu grōză, și atunci îmi predete rîndurile scrise lui Ianou de priosierul, ce se afla la mine, pe ba a căroră încă în ziua aceea îl adusei pe Treilă Ianou înaintea tribunalului militar, pentru că Ianou pe baza aolei scrisori mă atacase, precum a și declarat-o. Sentința de mōrte a tribunalului militar asupra lui Treilă se esecută peste trei ore.

„Nu pōte omul nicăi asupra unui solav să vegheze din destul, ca să nu pōtă da semn de viață, cu atât mai puțin o puteam eu face acēsta, căci ōstea mea consta două treimi din feciori români, cari înse totdeuna își împliniseră cu punctualitate datorințele lor.

„Sentința tribunalului militar fū esecutată în Brad, locul atător chinuri și suferințe, spre mulțămirea ōmenilor și celor

Asemenea și din publicațiunile Hurmuzachi s'au publicat patru volume.

Donațiuni legale și fonduri. Din fundațiunea Adamachi s'au dat burse în suma de 3.821 lei 65 bani pe lună. Institutul Otteleșan continuă a funcționa în modul cel mai satisfăcōtor; acuma institutul numără 45 eleve. Procesul pentru vērșământul Zap-pa s'a judecat la curtea de apel recunoscându-se drepturile Academiei. Averea lăsată de Em Donici se află astăzi în posesiunea Academiei. D-l Ioan Leconte du Nouy, pictor cunoscut, a făcut Academiei o donațiune de 10.000 lei, în amintirea primirii fratelui său în România spre a pune în esecutare proiectele sale de restaurare a bisericilor dela Curtea-de-Argeș și dela Iași.

Din sesiunea generală de acum 1897 sunt de remarcat următoarele:

Ediția nouă a poeziilor lui Alexandri. D-l secretar general D. Sturdza anunță, că d-na Paulina Alexandri, vėduva marelui poet, a luat dispozițiuni ca să se trimită Academiei esemplare din edițiunea nouă a Poeziilor lui Alexandri, făcută în toamna trecută de librăria Soceș, spre a se împărți atât membrilor Academiei, cât și școlilor românești din afară de regat. Se decide a se exprima d-nei Alexandri mulțămirile Academiei pentru nobila sa intențiune față de memoria marelui poet, cât și față de membrii Academiei, cari au avut onōrea de-a fi colegi ilustrului răposat.

Scrisōrea societății arheologice franceze. Se ceterose scrisōrea prin care d-l conte de Marsy, președintele societății franceze de arheologie invită Academia la congresul arheologic, care se va ține la Nimes (Gard) în Franța în zilele de 18—25 Maiu n. viitor.

Cuvintele turcesci și arabesci în limba română. Se ceterose scrisōrea d-lui D. Th. Löbel, care cere opiniunea Academiei asupra lucrărilor sale despre cuvintele turcesci și arabesci în limba română. Se recomandă spre examinare secțiunii literare.

Raport despre scrierea d-lui Vorobchievici. D-l V. A. Urechia prezintă raportul său despre scrierea: „Sourta privire istorică asupra bisericii stavropighiane a Adormirii Maicii Domnului așa numită Biserica moldovenescă, Cerkwa wolosa din Lemberg“ de presbiterul ort. or. Eughenie Vorobchievici. Se recomandă secțiunii istorice.

Fondul Ioan Fėtu. Se ceterose raportul comisiei înșărcinate cu împărțirea cărților didactice din fondul Ioan Fėtu în 1896. Se exprimă mulțămiri comisiei și se aduce omagiu de recunoscință memoriei fondatorului generos. În comisiunea pentru împărțirea cărților didactice din fondul Ioan Fėtu în 1897 se aleg d-nii D. Sturdza, Gr. Stefanescu, P. S. Aurelian.

Subvențiunea Statului. D-l președinte al consiliului miniștrilor P. S. Aurelian, răspundēnd la intervențiunea făcută de

delegațiunea Academiei, înșoiințēză, că în budgetul ministerului instrucțiunii publice, s'a restabilit subvențiunea de 33.000 lei pentru documentele istorice Hurmuzachi, care sumă fusese redusă în proiectul de budget la 20.000 lei.

Studiile meteorologice din România. D-l St. C. Hepites, membru corespondent, trimite pentru bibliotecă publicațiunea sa „Colecțiunea studiilor, notițelor și observațiunilor meteorologice relative la România“ nr. 1—7 București 1897.

Hărții rēmasē după Varahil Lates. D-l N. Iorga dăruiesce un pachet de hărții rēmasē dela răposatul archimandrit Varahil Lates.

Fundațiunea Otteteleșanu Se ceterose raportul comisiei fundațiunii Otteteleșanu pentru 1896—97. Se votēză mulțămiri comisiei și în special d-lui Kalinderu, pentru conducerea atât de înțeleptă a institutului. În comisiunea fundațiunii Otteteleșanu se aleg d-nii I. Kalinderu, D. Sturdza, V. A. Urechia și I. C. Negruzzi.

Luni, în 7 Aprilie v. la ōrele 2 după amēzi. M. S. regele Carol înșoiț de adjutantul de serviciu a mers la Academia română, unde s'a ținut ședința sub președința sa.

La sosire, Majestatea Sa a fost întâmpinat de d-l Dimitrie Sturdza președintele consiliului de miniștri; d-l S. Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii publice; d-l N. Kretzulescu, președintele Academiei; d-nii P. S. Aurelian și I. Kalinderu; vicepreședinti ai Academiei, și d-l general Vlădescu, șeful Casei militare regale.

M. S. Regele, intrând în Sala ședințelor, d-l președinte al Academiei N. Crețulescu rosti următoarele:

„Sire, Înalte Protector al Academiei.

Majestatea Vōstră ați făcut onōrea Academiei să veniți să o prezidați în ajunul fericitei aniversări a născerei Majestății Vōstre. Dați voie supra-octogenarului interpret al acestui corp, a veni să vė ureze cu acēstă ocaziune ani îndelungați și fericiti. Dea Provedința ca Majestatea Vōstră. Care prin înțelepciunea ce neconștient ați desfășurat în tōte ocaziunile, ați șoiit să aridicați România la înălțimea la care se află astăzi, să vė acorde și de aci înainte o deplină sănătate, ca să puteți desăvârși opera națională la a cărei fundare Majestatea Vōstră ați pus o mână vitejescă și iubitōre. Academia în ceea ce o privesce, nu are cuvinte spre a arăta Majestății Vōstre marea sa recunoscință pentru înalta protecțiune și bine-facerile ce-i acordatei mereu spre a o vedea progresând“.

La care M. S. Regele a bine-voit a răspunde.

„Înainte de închiderea sesiunii actuale am dorit să vin încă în mijlocul Academiei, ca cărcia lucrării le-am urmărit tot-d'a-una cu cel mai viu interes.

„Iubirea mea pentru frumoasa noastră limbă crește din an în an. Cu atât mai mare este nerăbdarea Mea ca bogatul tesaur de cuvinte să fī alcătuit cât mai curēnd.

„Mulțumind călduros Academiei pentru urările așa de bine simțite ce mi face prin venerabilul ei președinte, salut astăzi cu deosebită plăcere pe membrii săi“.

Apoi Suveranul deschise ședința.

D-l Gr. G. Tocilescu a vorbit asupra „Basilicelor și mausoleului dela Adam-Lissi“ și d-l N. Ionescu: din istoria noastră contemporană „Grivița“.

Majestatea Sa a felicitat pe ambii conferențieri, întreținēndu-Se mai mult timp cu d-lor și cu cei-alți membri preșenți ai acēstei înalte instituțiuni.

La ōrele 4½ M. S. Regele S'a întors la Palat.

Literatură.

Numărul de Pasci al interesantei reviste pentru familie „Fōia pentru toți“ e demn de a figura pe orice masă și îl recomandăm cu plăcere cetitorilor noștri. El conține materia cea mai variată instructivă și amuzantă, între care „Călătoria lui

Nansen la Polul de Nord“, „Credințe de Pasci la noi, Bucovinent și Macedoneni“, o poezie de Alexandri“, „Snōve“ de Dumitru Stănescu și un nou roman de mare sensațiă de celebrul romancier Emile Richeberg intitulat „Vrăjitorul alb“. Ilustrații: Fuga în Egipt (colorată) Familia sfântă de Rubens, Un Român între Negri. O gravură umoristică. — Prețul 15 bani. Abonamente ieftine, frumoșe premii gratuite.

ULTIME SCIRI.

Viena, 21 Aprilie. Rusia a adresat puterilor o notă circulară, cerēnd, ca față cu rășboiul greco-turcesc puterile să păstreze neutralitate și să intrevină, decă una din părțile litigante o va cere.

București, 21 Aprilie. Regele Carol a plecat astă-sēră la 5 ōre pe la Verciorova la Abazzia.

Constantinopol, 21 Aprilie. Armata turcescă a pornit în trei colōne contra Larissei și a Tricalei. Edhem-pașa a ajuns înaintea Larissei, unde se așteptă o bătăiă decisivă.

Atena, 21 Aprilie. Iritațiunea a ajuns aici la culme. S'au chiămat sub arme ultimele rezerve. Poporațiunea Tessaliei apucă arma pretutindenea.

DIVERSE.

Călătoria regelui Siamului. Domnitorul Siamului, regele Chulalonkoru, care acum e de 40 de ani, în curēnd își va începe călătoria sa prin Europa. Regele va pleca pe yachtul „Maha-Chakri“. Corabia, care a fost construită mai anii trecuți în Anglia, și cu care a făcut o călătorie până în insula Iava, este de 2500 tone. Regele Siamului va debarca pe țermul Italiei. De aci se va duce în Elveția, unde lângă Geneva și-a și angajat o villă. În Geneva se va restaura după călătoria, ce o va face până aci. Din Elveția va merge în Franța, de aci în Anglia, unde va fi și el de față la jubileul reginei Victoria. Din Anglia regele exotic va veni în Austro-Ungaria, aci va visita Viena și Budapesta. Din Austro-Ungaria va merge în Rusia, apoi în Svedia. Pentru visita în Germania încă nu e stabilit programul.

Clubul celor 13. În Londra există un club numit „a celor trei-spre-șoace“. Scopul clubului este lupta contra superștițiunilor. Se șoie, că numărul 13 e privit de tōte popōrele Europei ca număr fatal. Membrii clubului voesc să desrădșcineze acēstă credință. Etă cum au serbat ei revelionul: S'au adunat într-o sală cu 13 mese, la fiăcare masă s'au aședat câte 13 persoane. Farfuriile aveau forma de cranii omenesi; lampele pe masă, erau scheletele a căror ochi vėrsau lumină. Tōte solnițele erau răsturnate, ăr sarea vėrsată pe masă. Păreții sălei erau îmbrăcați în negru. De asupra capului fiăcărui membru atârna o sabie legată de un fir de ață. Toți chelnerii erau chiori și cu gura strămbă. Un automat musical cānta pe vremea mesei marșuri funebre și cāntări diabolice din opere. Paharele aveau ca și farfuriile forma căpăținei capului de om. Mesele erau aședate în jurul unui sicriu, lângă care ardeau sfășnice. Când au intrat în sală, toți membrii au trecut pe sub o spânzurătoare și pe sub o scară și fiă-care dintre ei a spart câte-o oglindă (a trece pe sub scară și a sparge oglinda sunt semne rele).

Glume. Din țiarul unui vindecat: Drat gōstea e ōrbă, cășetoria însă este escelent-medio de ochi.

— Ionel! cocostăroul ărăși țī-a adus un frate mic. N'ai dori să vėgi pe acest nou tovarăș?

— Nu! — dēr ași vrē să vėd cocostăroul.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Aprilie 1897.

Table of stock exchange rates in Vienna, listing various securities like gold, silver, and bonds with their respective prices.

Cursul pieței Braşov.

Din 22 Aprilie 1897.

Table of market rates in Braşov, listing exchange rates for various currencies and commodities.

Banca transilvană și casă de economii societate pe acții în Clușiu

vinde losuri diverse, plătibile pe rate și anume:

pe 12, 18, 24 și 36 rate lunare

Tragerile mai apropiate:

Table listing interest rates for various types of bonds and loans, such as 1870 u.g. with premium, mortgage, and Austrian credit.

Interesele dela losuri sunt ale cumpărătorului.

1251,2-2

Nr. 6192--1897.

Concurs.

Se escrie concurs pentru ocuparea postului de grădinar orășenesc. Salar anual 600 fl., 120 fl. bani de locuință, quiqenaliile statutorice și 25% din venitul grădinei de pomi.

Reflectanții au ca să fie mai cu seamă versați în grădinaritul rural și de parcuri, documentând studiile făcute, cunoștințele și praxa câștigată până acum.

Ocuparea postului e deocamdată pe un an, schimbându-se postul după aceea, în cas când alesul își corespunde mențiunii, în post definitiv.

Petițiunile timbrate și provădate cu documentele recerute au de a se ascerne până în 10 Maiu a. c. la prânz 12 ore acestui magistrat.

Braşov, 17 Aprilie 1897.

1260,1--2

Magistratul orășenesc

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Large table of train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Ghiriș-Turda, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Simeria (Piski)-Hunedóra, Braşov-Zărnești, Mureș-Ludoș-Bistrița, Arad-Timișoara, Sibiu-Cisnădie, and Sighișoara-Odorheiu-săcuiesc.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte.